

Matei Vişniec

A pandák gyönyörű utazása

(Színmű kilenc éjszakára)

Szereplők: Férfi, Nő

Reggel

Rendetlen szoba. Ágy. A takaró alatt két test érzékelhető.

A férfi mozogni kezd. Nehezen ébred. Hirtelen valami nyugtalanítani kezdi. Különös, ismeretlen illatot érzékel. Nehezen tudja nyitva tartani a szemét. Behunyta szemmel várakozik.

Egy nem tőle származó lélegzést hallgat. Újra kinyitja a szemét, kinyújtja a kezét, és finoman megérinti a mellette fekvő testet. Megdöbben.

Lehunytja a szemét, megpróbál visszaaludni. Nem sikerül. Újra kinyitja a szemét. Lassan lehúzza a takarót a másik testről – egy nő.

A Nő lassan ébred. Kinyitja a szemét. A Férfi és a Nő hosszasan nézik egymást.

A Nő mosolyog. A Férfi visszamosolyog.

FÉRFI Ki vagy?

NŐ Én?

Szünet.

FÉRFI Ismerjük egymást?

NŐ Nem nagyon.

FÉRFI Hol vagyunk? Nálad?

NŐ Nem. Nálad.

FÉRFI Szórakozol?

Szünet.

NŐ Nem. Nálad vagyunk.

FÉRFI Lehetetlen.

NŐ Mindenestre... volt nálad egy kulcs, amivel bejöttünk... gondolom a tiéd.

FÉRFI És mi az ördögöt csinálunk itt?

NŐ Nem tudom.

FÉRFI Szeretkeztünk?

NŐ Nincs véletlenül egy vasalód?

FÉRFI Mim?

NŐ Azt kérdezem, van-e vasalód?

FÉRFI Azt kérdezi, van-e vasalóm. Ez hihetetlen. Biztos álmodom.

Ráhúzza a takarót a fejére. Kis szünet.

FÉRFI Álmodom vagy ébren vagyok?

NŐ Álmodsz!

FÉRFI (tornáztatja picit a nyakát) Ó, a francba!

NŐ Mi a baj?

FÉRFI Nehéz a fejem... Vajon élek még?

NŐ Nem bűzlesz...

FÉRFI Nem... Szeretkeztünk?

NŐ Semmire nem emlékszel?

FÉRFI De igen... (Az egyik kezével a földön keresgél.) Hogy őszinte legyek, egyedül arra emlékszem, hogy a cigimet valahol itt hagytam... (Megtalálja a dobozt, kivesszi belőle az utolsó szálát, rágyújt.) Kérsz egy slukkot?

NŐ Nem, indulnom kell. Hány óra van?

FÉRFI Hogy hívnak?

NŐ *(körülnéz)* Hol a csörgőórám?

FÉRFI *(Gépies mozdulatokkal ki-nyújtja a kezét és a padlón tapogatózik.)* Milyen csörgőóra? Nekem nincs csörgőórám.

NŐ Nem azt mondtam, hogy a **tiéd**, hanem hogy az **én** csörgőórám. Az **én** órámról van szó... az **enyém-ről**. Beállítottam. Hol van?

FÉRFI Várj, amíg csörög, akkor megtalálsz.

NŐ Már csörögnie kellett volna.

FÉRFI Ha jól értem... szokásod... hogy amikor így, az ismeretlenben alszol, mindig van nálad ébresztőóra?

NŐ Igen. És szükségem is van rá.

FÉRFI *(Egy kicsit még matat a földön.)* Hát... szerintem a **te** órad a **te** feleden lehet.

NŐ Nincs.

FÉRFI Akkor... elnyelte a föld.

Szünet.

NŐ Kérek egy cigarettát.

FÉRFI *(felé nyújtja a cigarettáját)* Az utolsó.

Néhány pillanatilag csendben dohánnyoznak, „postázzák” a cigarettát.

NŐ Van vasalód, vagy nincs vasalód?

FÉRFI Ne haragudj... feltehetek egy hülye kérdést?

NŐ Tedd föl!

FÉRFI Hol találkoztunk?

NŐ Tehát valóban nem emlékszel semmire.

FÉRFI Csak arra emlékszem, hogy egy adott pillanatban valaki fölbontott egy üveg bort, ritka vörös bort, valami különös nevűt... régi bort... Azt hiszem, velem egykorú lehetett, úgy ezerkilencszáz-

ötven... és utána rögtön... mintha egy fekete lyuk nyelt volna el.

NŐ Mégiscsak jó. Mégiscsak győzelem... Ha emlékszel, hogy fekete volt, különös, régi, az ötvenes évekből való...

FÉRFI Most is érzem az ízét a számban.

NŐ Ez gyakran megesik veled? Akarom mondani... hogy megmarad az íz... a bor íze, amelyet éjszaka ittál... de elfelejtetted, hogy csípted fel azt a lányt, akivel később lefeküdtél.

FÉRFI Tehát szeretkeztünk!

NŐ Nyugodj meg, kiskandúr, nem csináltunk semmit.

FÉRFI Te vetköztettél le?

NŐ Nem, teljesen meztelen voltál.

Szünet. A Férfi kínosan érzi magát.

FÉRFI És mit tettem, hogy...

NŐ Hogy felszedj? A szaxofonoddal teljesen levettél a lábamról. Nem te vagy a hibás.

FÉRFI Komolyan?

NŐ Igen. Hihetetlen, hogy mit ki tudsz hozni belőle!

FÉRFI Valóban tetszett?

NŐ Igen.

FÉRFI De mintha a szaxofonom nem is lett volna nálam...

NŐ Talán kölcsönadta valaki.

FÉRFI Hmm... Majd?

NŐ Majd... Miután elvarázsoltál a szaxofonnal, áttértél Bacoviára.

FÉRFI Én és Bacovia! Ez egyszerűen...

NŐ Elszavaltad Bacovia verseinek felét.

FÉRFI Most szórakozol velem?

NŐ Egyáltalán nem. Bacoviát szavaltál és tetszett nekem.

FÉRFI Ugyan már, egy mukkot nem tudok Bacoviáról.

NŐ Tévedsz. Te sem tudod, mit is tudsz valójában. És amikor kicsit

iszol és Bacoviát szavalsz, csodákra vagy képes.

FÉRFI Például?

NŐ Én vagyok a példa. Másként gondold, hogy itt lennék?

Szünet.

FÉRFI És hol voltam, amikor történt... a csoda?

NŐ Melyik közülük?

FÉRFI A szaxofonos... a bacoviás... ez az egész történet.

NŐ Kikiné.

FÉRFI Ki az a Kiki?

NŐ Egyik barátod, feltételezem.

FÉRFI Kiki, az egyik barátom...

NŐ A nagy borgyűjtő.

FÉRFI Kiki, az egyik barátom, a nagy borgyűjtő...

NŐ Épp a bárját avatta...

FÉRFI (*próbál visszaemlékezni*) Kiki, az egyik barátom, a nagy borgyűjtő, épp a bárját avatta...

NŐ Különben nagyon szimpatikus...

FÉRFI Jó... Azt mondd, van egy bárja... Remélem, emlékszel a címre. Ott dolgozol?

NŐ Nem, csak a megnyitóra mentem.

FÉRFI Hogy hívják a bárt?

NŐ „Atmoszféra”

FÉRFI És én hogy landoltam ott?

NŐ Nincs ötletem.

FÉRFI Hány óra lehetett?

NŐ Hát... Amikor megjelentél... hajnali kettő. De komolyan, nem várhatod el, hogy én emlékezzem mindenre!

FÉRFI Mégis...

NŐ Mi mégis?

FÉRFI Semmi. Próbálok kievickélni a fekete lyukból. Csakhogy mindaz, amit mondasz, egyre inkább a sötétbe taszít...

NŐ Próbálg aludni.

FÉRFI Sokan voltak?

NŐ Igen. Vagy negyven örült.

FÉRFI Kik?

NŐ Nem ismerem őket. Véletlenül vetődtem arra.

FÉRFI Miután produkáltam magam a szaxofonnal, egyenesen hozzá mentem és Bacoviát szavaltam?

NŐ Nem, először a ruhámra hánytál.

FÉRFI Ezt te találtad ki, nem az én stílusom...

NŐ Bocsáss meg. Vicceltem.

FÉRFI Köszönöm. Nagyon vicces, így ébredés után... halálra röhögöm magam.

NŐ Ha. Ha. Ha. Most indulnom kell. Hol van a vasaló?

FÉRFI Istenem, hogy rohansz! Igyunk egy kávét. Lehet, hogy még be is mutatkozunk, nem?

NŐ Mire jó az?

FÉRFI Az Isten szerelmére... ha már együtt töltöttük az éjszakát.

NŐ Hunyd be a szemed!

FÉRFI Miért?

NŐ Kimennék a fürdőbe.

FÉRFI Hát menj!

NŐ Hunyd be a szemed, mondtam!

FÉRFI (*játékba fog*) Ha jól értettem, ön is meztelen, asszonyom.

NŐ Igen, uram.

FÉRFI Ez azt jelentené, hogy szeretünk egymást?!

NŐ (*finoman megveregeti a Férfi arcát*) Ez nem jelent abszolút semmit, uram.

FÉRFI (*szigorúan*) Szeretkeztünk vagy nem szeretkeztünk?

NŐ Ne nevetess! Ha. Ha. Fontos az, hogy igen vagy sem?

FÉRFI Nem gondolod... hogy jogom van tudni, szeretkeztünk-e vagy sem? Itt vagy az ágyamban meztelenül, teljesen meztelenül, én szintén, jogom van legalább...

NŐ (*Egy könnyed, kedves mozdulattal lezárja a Férfi szemét.*) Ugyan, hallgass már!

FÉRFI (*csukott szemmel*) És ráadásul szeretem a szemérmes nőket.

Szemérem... A szemérem teljesen feligazgat. Megtettük, nem?

NŐ Maradj így, jó? Ne nézz, ne mozogj, ne beszélj. Jó?

A Nő bemegy a fürdőszobába.

A Férfi csukott szemmel keresgél az ágy körül szétszórt sörösüvegek közt.

FÉRFI Az a Kiki... reggel felé... mint ha adott volna nekem egy üveg bort, nem igaz? Vagy tévedek? Mintha lett volna nálam egy üveg bor, amikor hazaértünk. Biztos, hogy még tele van... vagy nem. Hol az üvegem?

NŐ *(a fürdőből)* A konyhában.

A Férfi a maga köré tekert takaróval elindul a konyha felé. Halljuk, hogy kint megbotlik. Visszatér, egyik kezében egy üveg borral, a másikban egy ébresztőóra. A fürdőajtóban megáll, iszik az üvegből.

FÉRFI Mi a neved?

NŐ Szonja.

FÉRFI Éjjel más nevet mondtál...

NŐ Krisztina.

FÉRFI Nem

NŐ Matild.

FÉRFI Kizárt.

Szünet.

NŐ Anna.

FÉRFI Hagyd abba!

NŐ Corina. Natália. Yvonne... Robinson.

FÉRFI Figyelj, Natália, Yvonne, Robinson...

NŐ Igen?

FÉRFI Biztos, hogy muszáj elmened?

NŐ Igen.

Szünet.

NŐ *(Kicsit megnyitja a fürdő ajtaját, kinyújtja a kezét.)* Kérlek, add ide a vasalót.

FÉRFI Igen, Szonja... Igen, Matild... Igen. *(Megkeresi a vasalót, beadja.)* Nem vagy éhes? Tele a hűtőszekrény.

NŐ Nem, nem vagyok éhes.

A Férfi kinyitja a hűtőszekrényt, „letároz”.

FÉRFI Van három tojás, egy kis sajtmadarék... öt keksz... micsoda bőség... Népünnepélyt rendezhetnénk.

NŐ El kell mennem.

FÉRFI Nullaszázalékos joghurt, az alak miatt...

A Nő kijön a fürdőből. Egy rendkívül csinos, elegáns estélyi ruha van rajta. Az egész megjelenése megváltozott; rafináltan, de egyszerűen elegáns.

NŐ Nem, köszönöm, de el kell mennem.

A Férfi csodálkozva nézi. A Nő észreveszi a Férfi kezében az órát.

NŐ A csörgőórám! Hol volt?

A férfi mondana valamit, de nem jön ki hang a torkán.

NŐ *(Az órát nézi.)* Különös. Nem csöngött. Pedig beállítottam... Ez az első alkalom, hogy nem szólt.

FÉRFI *(dadogva)* Te... te... te nem lehetsz Szonja.

NŐ Úgy hívnak, ahogy te akarod.

FÉRFI Nem, nem hagyom, hogy így elmenj.

NŐ El kell mennem. Így is sokat készem, nagyon sokat.

FÉRFI A szombat az én napom.

NŐ És? Nem akarhatod, hogy szombatig itt maradjak!

FÉRFI Még egy kicsit maradj... Várj, amíg felöltözöm, és elviszlek autóval. Hova kell menned?

NŐ Nem. Figyelj... először is pihenned kell. Jó? Nem aludtad ki magad. Majd amikor formában leszel,

vissza kell menned Kikihez, hogy elhozd az autódat. OK? Az autódat olyan helyen hagyta, ahova már nem találnál vissza reggel. Meg-egyeztünk? Utána majd meglátjuk. Jó, kiskandúr? Gyere... adok egy puszit, és szép álmokat.

FÉRFI Nem, nem egyeztünk meg! Egyáltalán nem egyeztünk meg. Szaxofonon játszottam neked, Bacoviát szavaltam neked, a ruhádra hánytam... Akarom, hogy megadd a telefonszámodat!

NŐ *(odartja az arcát)* Tessék, megengedem, hogy megcsókolj lefekvés előtt... Jó?

FÉRFI Nem. Nálam aludtál, levetkőztettél, kölcsönadtam a vasalómat, akarom tudni a valódi neved.

NŐ Ugyan miért?

FÉRFI Mert... mert... meg akarlak ismerni, a fenébe is, azért.

NŐ Mondtam már, csak ki kell választanod egy nevet számomra.

A Nő kinyitja az ajtót. A Férfi elnyújtózik az ágyon, majd a térdét fölhúzza az állához.

FÉRFI Nem igazságos! Nem! Egyáltalán! Nem, nem, nem! Szavaltam neked... Végül is... A fenébe, elveszítettem a józan eszem, el kell bújnom valahová... El kell tűnnöm egy időre... De egyáltalán, sehogy sem igazságos! Szavaltam neked... Igazán maradhattál volna még... Nem igazság... nem tisztességes...

A Nő visszajön mellé.

Nő: Valóban úgy gondolsz, hogy nem vagyok tisztességes?

FÉRFI Igen! Ezerszer igen!

Nő Hány éjszakára lenne szükséged, hogy megismerj?

FÉRFI Még egyre.

Nő Jó, akkor még fölajánlok egyet.

FÉRFI Nem, inkább kettőt.

Nő Kettőt. Helyes. Kettőt.

FÉRFI Nem. Egy hetet. Hét éjszakát.

Nő Hét éjszaka az nagyon sok. Telhetetlen vagy.

FÉRFI Nyolcat.

Nő Nyolcat? Az szinte egy élet!

FÉRFI Kilencet! Kérlek, kilencet.

Nő Kilenc, nagyon jó, megítélve. De azután soha nem kérsz tőlem semmit.

FÉRFI Soha.

Nő Becsületszavadra?

FÉRFI Igen, kilenc éjszaka, és utána... soha semmit, szavamra.

Nő Jó, áll az alku. Kilencszer visszajövök. *(Otthagyja a csörgőórát az éjjeliszekrényen.)* Nézd, kilenc éjszaka, de ez minden! Világos? És játszol majd nekem szaxofonon!

FÉRFI *(Egy kulcsot ad.)* Tessék, vedd el!

Nő Mit kezdjek vele?

FÉRFI Miattam, hogy tudjam, bár-mikor bejöhetsz, amikor akarsz. Ez megnyugtat majd.

Nő És te hogy mérsz majd ki?

FÉRFI Nem megyek már ki. Várni foglak.

A Nő kimegy.

Jelenet sötétben

A Férfi Bacoviát próbál szavalni.

FÉRFI Oly régen hallom...

Oly régen hallom, hogy esik... *(győzedelmesen)*

Oly régen hallom, hogy esik, Hogy sír az éjben az anyag...

Hm.

Oly régen hallom, hogy esik, Hogy sír az éjben az anyag...

S a gondolatom elragad

A vízi hajlékok korába.

S úgy érzem, nedves deszkán al-
szom;

Egy hullám tör rám...

Egy hullám tör rám s átítat.

S úgy érzem, nedves deszkán al-
szom;

Egy hullám tör rám s átítat.

Fölrezenek: ...

*Megszólal a telefon. A Férfi nem vá-
laszol. Az üzenetrögzítő bekapcsol.
Idegen hang.*

ÜZENETRÖGZÍTŐ Szia, én vagyok,
Krisztián... Otthon vagy?... Nem
vagy otthon... Jól van, figyelj, híj
fel, nagyon fontos, van egy aján-
latom! Szia.

Az első éjszaka

Sötét. A Nő fölkapcsol egy lámpát.

NŐ Én vagyok.

FÉRFI *(fölrriad)* Hmm?

NŐ *(fölkapcsol egy másik lámpát)*
Én vagyok.

FÉRFI Oh... Hogy jöttél be?

NŐ Adtál kulcsot. Elfelejtetted?

FÉRFI Az a pince kulcsa volt.

NŐ *(leveti a kabátját, fölakasztja a
fogásra; nevet)* Mért tetted ezt?

FÉRFI Nem tudom. Ez az ötlet a
kulccsal nagyon megtetszett. Bo-
csáss meg.

NŐ *(leveszi a kalapját, a haja a vállá-
ra hull)* Megbocsátok. Hülye vagy,
de megbocsátok.

FÉRFI Hogy jöttél be?

NŐ *(bemegegy a konyhába, letesz né-
hány zacskót, almát eszik, kijön)*
Nyitva volt az ajtó.

FÉRFI Valóban?

NŐ *(beleül a hintaszékbe, beleharap
az almába)* Igen. Felhoztam a pos-
tádat is.

FÉRFI Te valóban minden zárat ki-
tudsz nyitni. *(Nézi a leveleket.)* Le-
het, hogy el is olvastad őket.

NŐ Igen. De semmi érdekes. Csak
számlák.

FÉRFI Igen. Szarban vagyok, ez az
igazság.

NŐ Ma nem is voltál kint?

FÉRFI Nem, vártalak.

NŐ Hazudsz! Úgy aludtál, mint akit
lelőttek.

FÉRFI Nem, vártalak. És rájöttem,
hogy az a pasi, akiről beszéltél, az
a Kiki nem is létezik.

NŐ Nézd csak! Kiki nem létezik.

FÉRFI Felhívtam az összes barátó-
mat. Tegnap egyikük sem volt
semmiféle bárvatáson.

NŐ Pofátlanul hazudsz! Nem hívtál
fel senkit.

FÉRFI Te ezt honnan tudod?

NŐ Ahogy minden zárat ki tudok
nyitni.

Szünet.

FÉRFI Nem hittem, hogy visszajössz.

NŐ Szavamat adtam.

FÉRFI Éjfélkor játszottam neked sza-
xofonon.

NŐ Hallottam.

FÉRFI Mondd csak, nem te vagy az új
szomszédnő, aki most költözött az
alattunk lévő lakásba?

NŐ Nem. Én **nálad** lakom.

FÉRFI Kilenc éjszaka erejéig. Így van.

NŐ Kilenc éjszaka. Kilenc élet.

Szünet.

FÉRFI Tudod, szeretek veled üzle-
telní.

NŐ De ha tudod, hogy mindent el-
veszítesz, nem sajnálok?

FÉRFI Nem. Ezt a kulcsos dolgot, ezt
sajnálom. Azt hittem, csak játszod
az agyad és...

NŐ Szeretted volna bosszút állni raj-
tam.

FÉRFI Esküszöm, hogy rögtön megbántam. *(szünet)* Mit gondolsz, megcsókolhatlak?

NŐ Nem, előbb zuhanyozz le.

FÉRFI Mi?

NŐ Borzalmasan büdös vagy. Kinyitjuk az ablakokat, és kicsit rendbe szedjük ezt az ólat. Kilenc éjszakán át nem alhatom itt veled ebben a pokoli koszban.

FÉRFI *(szalad a fürdőbe)* Parancsára, asszonyom!

NŐ Borotválkoznod is kellene. Nézd csak, fogd ezt! Reggel észrevettem, hogy elfogyott az arcszeszed.

FÉRFI Hogy vetted észre?

NŐ Allergiás vagyok az üres üvegekre, üvegcsékre, dobozkákra.

FÉRFI Ebben az esetben a konyhához ne közelíts! Tele van üres dobozokkal.

NŐ Ne búsulj, már bevásároltam.

A Férfi bemegy a fürdőbe. A Nő a konyhába. A fürdőből a zuhany hangja, a konyhából általános takarítás hallatszik. Csörög a telefon. Az üzenetrögzítő bekapcsol.

ÜZENETRÖGZÍTŐ: Jó estét, Mihály! Én vagyok, Liza. Ott vagy? Kérlek, vedd föl, ha ott vagy... Otthon vagy?... Nem vagy otthon... Otthon vagy?... Nem vagy otthon... Nem felelsz?... Nem felelsz. Jól van. Liza voltam. Viszlát.

A Nő kijön a konyhából, kissé rendet rak, kinyitja az ablakot. Megterít, gyertyát gyújt stb. Néhányszor végigjárja a konyha-szoba útvonalat. Mire a férfi kijön a fürdőből, az asztal készen áll.

FÉRFI Ez kedves! Évek óta nem volt gyertyafényes vacsorám.

NŐ Nem hallgatod meg az üzeneteidet?

FÉRFI Nyakig vagyok velük. Hagyjanak végre békén!

NŐ Ma még nem ettél semmit.

FÉRFI Nem voltam éhes.

NŐ *(megcsókolja)* Valóban vártál?

FÉRFI Igen.

NŐ Gyere, ülj le! Bontsd föl a bort, ha akarod!

FÉRFI Mi ez? Bordeaux-i, ezerkilencszáznegyven... Te jó Isten, ez az üveg bor egy vagonba kerülhetett.

NŐ Na és? Végül is üzletet kötöttünk, ez az első éjszakánk. Meg kell ünnepelni az eseményt.

FÉRFI Bordeaux-i, ezerkilencszáznegyvenes évek... Emlékeztet valamire.

NŐ Mire?

FÉRFI Arra emlékeztet... Különös, pedig érzem, hogy emlékeztet valamire... de... mire?

NŐ *(mint egy főpincér)* Kérem, foglaljon helyet, uram. *(a Férfi leül)* Köszönöm. *(Bort tölt a Férfi poharába.)* Kérem, uram, ízlelje meg a bort... Mi a véleménye?

FÉRFI *(Hosszasan vizsgálja a bort.)* Igen... Tiszta... Az illata emlékeztet a... Megengedi? *(Tölt még egy pohárral.)* Kóstolja meg, hölgyem! Lehetetlen, hogy ez az íz ne emlékeztesse valamire.

Kopognak az ajtón.

NŐ *(szórakozottan)* Vár valakit?

FÉRFI Én?

HANGOK KINTRŐL: Renescu úr!

NŐ *(súgva)* Ki az?

FÉRFI Bolondok mind!

NŐ De miért nem...

FÉRFI Mindenbe beleütik az orrukat... *(hangosan)* Piaci legyek vagytok! Legyek!

HANGOK KINTRŐL: Renescu úr!

NŐ *(suttogva)* Nyisd már ki! Nézd meg, mit akar!

FÉRFI Pssst! Semmi kedvem megtudni, mit akar.

NŐ Szeretnéd, ha én megnézném?

További dörömbölések az ajtón.

KINTI HANGOK: Renescu úr...

FÉRFI *(súgva)* Gyere, tűnjünk el!

NŐ Hogyan?

FÉRFI Gyorsan, gyorsan! Ha még maradunk, elkapnak! Örültek mind! Örült legyek! *(Vetkőztetni kezdi a nőt.)* Gyorsan, gyorsan... *(Leoltja a fényeket.)* Siess, siess!... El kell menekülni...

NŐ *(vidáman)* Renescunak a neved...

FÉRFI *(az ajtó felé kiált)* Nincs itt senki, hallják? Nincs senki ebben a lakásban, nem látják? Érzéketlen barmok! *(súgva a Nőnek)* Mondd te is, mondd meg nekik, mondd meg nekik, hogy érzéketlen barmok, veszett legyek.

NŐ Barmok! Legyek!

A Nő az ágyhoz vezeti a Férfit. Újból dörömbölnek az ajtón.

KINTI HANG Renescu úr...

FÉRFI *(hangosan)* Nincs itt senki! Senki! *(súgva)* Mondd te is! Mondd nekik, hogy nincs itt senki!

NŐ Egyáltalán nem vagyunk itt.

FÉRFI Mondd nekik, hogy egyáltalán nem is vagyunk.

NŐ *(A Férfi mögé bújzik, a takaró alá; a Férfi eloltja az utolsó lámpát is az éjjeliszekrényen.)* Egyáltalán nem vagyunk, sehol sem vagyunk! Barmok!

Sötét.

FÉRFI Jó volt! *(Nevetnek a takaró alatt.)* Láttad? Láttad? Épp hogy megúsztuk.

NŐ Oh! Mi ez?

FÉRFI Az üveg. Csak ezt tudtam megmenteni.

Éjszakai jelenet

Halkan, mintha csak magának játszana, a Férfi szaxofonozik. Néha-néha a Hold besűrűdő fénye megcsillan a hangszeren. Néhány percig játszik.

A telefon megcsörren. A Férfi nem veszi föl. Az üzenetrögzítőre új üzenet kerül, a Férfi hallgatja, de tovább játszik.

ÜZENET Szia, itt Krisztián... Hát... Értem, nem vagy otthon. Hallod, tudnál zenélni a tengerparton, Constantán 27-én és 28-án? Tehát két hét múlva... Ha nem vagy nagyon elfoglalva, kérlek, rögtön hív vissza! Ez hipersürgős, tehát... Ja, még lenne egy ajánlatom számodra... várj, belenézek a határidőnaplómba... igen, egy teljes hét, május végén... Óriási pénz cucc lenne, majd később elmondom a részleteket. Még mindig Constantán vagyok. Tudom, hogy 15-én jössz Bukarestbe, csakhogy én éppen akkor nem leszek ott, még mindig itt leszek Constantán... De majd felhívlak újból, hogy ott aludnál-e a garzonomban. Majd megbeszéljük, hol hagyom a kulcsokat, és hogy mennyit maradnál Bukarestben, és hogy tudunk-e mégis találkozni... Lehet, hogy egyszer mégiscsak odautaznék, hogy együtt töltsünk egy estét, és hogy megbeszéljük alaposan a dolgokat. Jó? Tehát holnap... holnap csütörtök van, egész reggel itthon leszek, érjük már el egymást telefonon. Remélem, minden úgy megy az életedben mint a karikacsapás... Na jó, csókollak, öregem. Minden jót!

Csend.

A második éjszaka

A Férfi és a Nő félhomályban. Lehet, hogy épp szeretkeztek, és most pihennek.

Egymás hátának támaszkodva ülnek a földön. A Nő szőlőt eszik. A Férfi egy meggyújtatlan cigarettát tart a szájában, kezében öngyújtó.

NŐ Mondd azt: á.

FÉRFI á.

NŐ Kedvesebben... á.

FÉRFI á.

NŐ Suttogva... á.

FÉRFI á.

NŐ Kérek egy édes á-t.

FÉRFI á.

NŐ Úgy mondd azt, hogy á, mintha azt mondanád, szeretlek.

FÉRFI á.

NŐ Úgy mondd azt, hogy á, mintha azt mondanád, hogy soha nem felejtesz el.

FÉRFI á.

NŐ Úgy mondd azt, hogy á, mintha azt mondanád, szép vagyok.

FÉRFI á.

NŐ Úgy mondd azt, hogy á, mintha azt mondanád: hülye vagy.

FÉRFI á.

NŐ Úgy mondd azt, hogy á, mintha azt mondanád: kívánlak.

FÉRFI á.

NŐ Úgy mondd azt, hogy á, mintha azt mondanád: maradjak.

FÉRFI á.

NŐ Úgy mondd azt, hogy á, mintha azt mondanád: vetkőzz.

FÉRFI á.

NŐ Úgy mondd azt, hogy á, mintha azt kérdeznéd: Késtél?

FÉRFI á?

NŐ Úgy mondd azt, hogy á, mintha azt szeretnéd mondani: Isten hozott.

FÉRFI á.

NŐ Úgy mondd azt, hogy á, mintha azt mondanád: Viszlát.

FÉRFI á.

NŐ Úgy mondd azt, hogy á, mintha azt kérdeznéd: Hoztál valamit nekem?

FÉRFI á?

NŐ Úgy mondd azt, hogy á, mintha azt mondanád: Boldog vagyok.

FÉRFI á.

NŐ Úgy mondd azt, hogy á, mintha azt mondanád: Soha többé nem akarlak látni.

FÉRFI á.

NŐ Nem, nem jól mondtad...

FÉRFI á!

NŐ Figyelj, ha nem hallod meg, mit kérek, nem játszom többet.

FÉRFI á.

NŐ Tehát mondd azt, hogy á, mintha azt mondanád: Soha többé nem akarlak látni.

FÉRFI á...

NŐ Nagyon jó. Most meg úgy mondd, mintha azt akarnád mondani, hogy nagyon rosszul aludtál nélkülem, folyton rólam álmodtál, ezért reggel nagyon nyúzottan ébredtél, minden életkedv nélkül és ez már így lesz örökre.

FÉRFI á.

NŐ Hm... Mondd azt, hogy á, mintha valami fontosat szeretnél mondani.

FÉRFI á.

NŐ Mondd azt, hogy á, mintha arra akarnál kérni, hogy kérjelek többé arra, hogy azt mondd, hogy á.

FÉRFI á!

NŐ Mondd azt, hogy á, mintha azt akarnád mondani, hogy csodálatos csak á-kat mondani.

FÉRFI á.

NŐ Kérj, hogy mondjam én is: á.

FÉRFI á.

NŐ Kérj egy édes á-t.

FÉRFI á.

NŐ Kérj egy suttogó, édes á-t.

FÉRFI á.

NŐ Kérdezd, hogy szeretlek-e anynyira, mint te engem.

FÉRFI á...?

NŐ Mondd, hogy megörülsz értem.

FÉRFI á!

NŐ Mondd, hogy elegend van.

FÉRFI á!

NŐ Jó... Vajon innék most egy kávét?

FÉRFI á?

NŐ Persze hogy innék.

A Férfi feláll, kávét tölt. A cukorfogót beleteszi a cukorba, majd a nő felé nyújtja kérdőn.

FÉRFI á?

NŐ Egy kockát, köszönöm.

FÉRFI *(Felé nyújtja a cigisdobozt) á?*

NŐ Köszönöm, majd az enyémből.

Elővesz egy doboz cigarettát, kivesz egy szálat.

FÉRFI *(Felé nyújtja az öngyújtóját) á?*

NŐ Később.

FÉRFI á?

NŐ Nem is tudom... Inkább ahhoz lenne kedvem, hogy itthon maradjunk, itt eszeggessünk valamit.

FÉRFI á.

NŐ Biztos. Van valami szósznak való?

FÉRFI á.

NŐ Akkor kimegyünk a városba.

FÉRFI á!

NŐ Akkor itthon maradunk.

FÉRFI á...

NŐ Gyere ide!

FÉRFI á...

NŐ Nézz a szemembe!

FÉRFI á.

NŐ Mondd azt: á, gondolatban.

FÉRFI ...

NŐ Édesebben.

FÉRFI ...

NŐ Hangosabban. Érthetőbben, hogy be tudjam fogadni.

FÉRFI ...

NŐ Úgy mondd gondolatban azt, hogy á, mintha azt mondanád, hogy szeretsz!

FÉRFI ...

NŐ Még egyszer.

FÉRFI ...

NŐ Úgy mondd gondolatban azt, hogy á, mintha azt mondanád, hogy soha nem felejtessz el!

FÉRFI ...

NŐ Úgy mondd gondolatban azt, hogy á, mintha azt mondanád, hogy szép vagyok!

NŐ És most kérdezek valamit... Valami nagyon fontosat... Te meg gondolatban felelj! Készen állsz?

FÉRFI ...

NŐ á?

FÉRFI ...

NŐ ...

FÉRFI ...

Jelenet sötétben

Csörög a telefon. A Férfi nem veszi föl. Az üzenetrögzítő működni kezd.

ÜZENET Jó estét, Mihály. Újból én vagyok, Márk. Figyelj, el kellene küldened nekem valamit... Ha még nem adtad postára a leveled, kérlek, csúsztass bele egy cetlit a bankszámlaszámoddal, kell a szerződésedhez. O. K.? Ha kérdésed van, Jolikánál felhívhatsz, vagy ma este még itthon vagyok. Viszlát!

Csend.

A harmadik éjszaka

A Nő az asztalnál várakozik. A Férfi a konyhából jön, a kezében tálca.

FÉRFI Ééérkeziik! Parancsolj. Tócsninak hívják.

NŐ *(csodálkozva)* És ez a valami ehető?

FÉRFI Persze hogy ehető.

NŐ Valami zsidó étel, igaz?

FÉRFI Nem. Inkább lengyel. Anyám gyerekkoromban sokszor készítette. Fogd... Kell még egy kis tejföl.

NŐ Édes?

FÉRFI Nem, nem desszert. Étél. Főfogás, előétel után.

NŐ Mmm.

FÉRFI Ízlik?

NŐ Krumplival van?

FÉRFI Igen.

NŐ Mmm. Nem rossz. Hogy készül?

FÉRFI Nem árulhatom el.

NŐ Miért?

FÉRFI A család titkos receptje.

NŐ Akkor nem eszem többet.

FÉRFI Jó, legyen... Először meghámozod a krumplit, lereszeled...

NŐ Mint a répát?

FÉRFI Igen, mint a répát... Majd hozzáadsz két tojást, egy kis lisztet, sót, fűszerezed... Addig vered, míg egységes massa lesz belőle... Olajt forrósítasz egy serpenyőben, beleöntöd a masszát, mintha omlettet készítenél. És készen van. Anyám mindig ilyen süttött, amikor még kicsi voltam. Van vagy harminc éve, hogy nem ettem már tócsnit. Kiskoromban nagyon falánk voltam. Állandóan éhes voltam. Apám mindig azt mondta, túl nagy a fejem, a nyakam meg túl vékony. De nem volt igaza. Nézz rám, nagy fejem és vékony nyakam van? Hihetetlen, hogy múlnak az évek...

Apám mindig hajnali ötkor kelt. El tudnád képzelni, hogy harmincöt éven át minden hajnalban ötkor felkelj? Ráadásul mérgező környezetben dolgozott, a bútorgyárban. A munkások mindennap ingyen kaptak egy üveg tejet, hogy méregtelenítsék a szervezetüket, úgymond... Apám azonban mindig hazahozta a tejet... Azt hiszem, eléggé szegények voltunk akkoriban. Végére is... Emlékszem, egyszer fogadtam az unokatestvéremmel, hogy meg tudok inni egy szuszra egy üveg tejet. Nyolcéves lehettem... És megittam. De azóta nem bírom a tejet. Csak a tejfölt, abból sem túl sokat... Hihetetlen, hogy múlik az idő... Ahol laktunk, volt egy kis kert is... benne egy almafa, azon a napon ültette apám, amikor születtem. Ilyen volt az én öregem. Mindig elültetett egy fát, amikor anyám gyereket szült neki. Mire én megszülettem, a kertben volt már egy barackfa, egy szilvafa, egy cseresznyefa és egy diófa. A barack a legnagyobb nővéremé, Boglárkáé volt. A szilva a bátyámé, Jánosé. A cseresznye és a dió ikernővéreimé, Júliáé és az Annamarié. Nagy figura volt az apám... Különben senki sem jött rá, mi alapján választotta a fákat a gyerekeinek. Én mindig is úgy gondoltam, hogy a dió nem talál Annamarihoz. Végül is apám macacs volt, ha valamit elhatározott, nem lehetett egykönnyen kivenni a fejéből. Az én születésem után is sokasodtak a fák a kertben, előbb egy körte, majd egy fenyő és végül egy egzotikus ébenféle, lassan növekedett, nagyon lassan... Az ében a kishúgomé volt, aki ballerina lett... Igen... Néhány éve meglátogattam anyámat és újból

láttam a kertet. Érintetlen volt, az összes fa virágzott. Anyám, mikor beléptem, annyira meglepődött, mintha az almafa sétált volna be a házba... Különbösen anyámnak nem volt kifejezetten szüksége arra, hogy lásson minket, sem engem, sem a testvéreim... Nem hiányzunk annyira. Mind ott vagyunk neki, a kertben. Anyám annyira megszokta, hogy ül a verandán, nézi a fákat, minket, várja, hogy valamennyien gyümölcsöt hozzunk, hogy egyszerűen... hogy is mondjam... Föl kellene hívnom a napokban... Most az almaérés ideje van... érzem, ahogy belém harap, megesz. Az örület az, hogy az öregem mégiscsak valami logika által vezérelve választotta a fákat. Tudta, hogy anyám egy napon magára marad. Legalább friss gyümölcs legyen egész évben. Már egész kora tavasszal terem az első gyümölcs, a cseresznye. Majd következik a szilva, a barack... Ezután jön a körte ideje, később, később ősszel az alma és a dió. Télen a fenyő zöld marad és anyám nézheti... És az ébenfa... az ében annyira lassan nő, hogy úgy tűnik, mintha egy gyerek tipegne mindig a ház körül. Tiszta örület... érted? Anyám titokban megeszi gyerekeit, hogy pótolja hiányunkat... Bocsáss meg. Szóömlésem van... Le kellett volna állítanod.

NŐ Jó ez a te tócsnid.

Sötét.

A negyedik éjszaka

A Nő egy fekete anyaggal letakart kalitkát hoz.

NŐ Boldog születésnapot... Ajándékot hoztam.

FÉRFI Mit?

NŐ Egy állatot.

FÉRFI Madarat?

NŐ Igazából senki sem tudja pontosan, milyen formája van.

FÉRFI Hogyhogy?

NŐ Ahogy mondom. Nem tudni, milyen formájú állat... Soha senki nem látta a testét... Mert hogy... nincs teste.

FÉRFI Láthatatlan?

NŐ Nem láthatatlan, de nem látható.

FÉRFI Akkor honnan tudod, hogy ott van a kalitkában?

NŐ Mert mozog, de csak akkor, ha a kalitka le van takarva.

FÉRFI Komolyan?

NŐ Igen. Csak akkor mozog, ha védi a sötét. Hallgasd csak.

FÉRFI Mit csinál?

NŐ Nem tudni. Talán eszik. Talán sétál. Talán álmodik. Talán énekel.

FÉRFI Az az érzésem, hogy inkább motyog, mint énekel... Vagy így énekel ő?

NŐ Mindig van mondandója. De soha nem tudni, mi.

FÉRFI *(hallgatja)* Á! Mintha kiáltott volna. Így kiált?

NŐ Nem tudom.

FÉRFI És mit szeretnél? Mit tegyek veled?

NŐ Dekoratív.

FÉRFI Dekoratív?

NŐ Arra való, hogy elhelyezd a házban. Legjobb a hálószobában. Nagyon nehezen viseli a magányt.

FÉRFI Tudod, nekem nem tetszik ez a senki által nem látható állat.

NŐ Te azonban nézheted.

FÉRFI Hogy nézhetném, amikor láthatatlan?

NŐ A jelenlétét nézed. Annyi elég neked. És ha mindenáron meg akarsz győződni a létezéséről, akkor etesd. Felemeled a takarót, egy tiszta tányérkában beadod az ételt, letakarod a kalitkát és vársz kicsit. Mindig gyorsan eszik, és mindent felfal. Tehát ahogy befejezte az étkezést, felemeled a takarót és láthatod az üres tányért. Olyan, mintha őt látnád.

FÉRFI Nézem az üres tányért.

NŐ És így lényegében őt látod.

FÉRFI Igen, bizonyára...

Szünet.

NŐ Tehát?

FÉRFI Mi tehát?

NŐ Elfogadod?

FÉRFI Mit szeret enni?

NŐ Barackmagot, petrezselyem zöldjét... Meleg kenyérhéjat... De előre figyelmeztetek, hogy rengeteget zabál... Négyóránként kell etetni.

FÉRFI Nem, határozottan nem. Vannak napok, amikor egyáltalán nem vagyok idehaza.

NŐ Na és? Nincs más dolgod, mint hogy négyóránként hazajöjj, és enni adj neki. És ráadásul nagyon résen kell lenni, mert néha kicsinyei lesznek.

FÉRFI A-ha. Csak úgy, egymaga? Tőjást rak, vagy hogy?

NŐ Nem tudni. Gondolom, a fény hatására. Minden alkalommal, amikor leveszik a leplet a kalitkáról, a beható fény megtermékenyíti.

FÉRFI Nőstény tehát.

NŐ Lehetséges. Sőt az is lehetséges, hogy ennek a fajnak csak nőgyedei vannak.

FÉRFI Rendben. És ha megjelennek az újszülöttek, mihez kezdjek velük?

NŐ Eleinte simogathatod. Az újszülöttek hagyják simogatni magukat életük első három-négy percében.

FÉRFI És a zaba?

NŐ Ez már problémásabb.

FÉRFI Ugyanúgy négyóránként etetem őket?

NŐ Nem. Először is a picinyeket el kell választani az anyjuktól. Ez nagyon fontos ennél a fajnál, ha nem választod szét őket, meghalnak. Ezért mindig legyen nálad egy kis kalitka, tartalékban. Amint észreveszel egy kis szikrát az anya kalitkájában, az azt jelenti, hogy a picinyek át akarnak költözni a sajátjukba. Akkor kinyitod a nagyot és mondogatod: **pi, pi, pi**. És a csemeték máris átsétálnak a kis kalitkába.

FÉRFI Mi tagadás, hihetetlenül értelmes teremtmények.

NŐ Igen, és remek a memóriájuk. Ha valamelyiküknek elmesélsz egy történetet, az összes utód már születése pillanatában szóról szóra elismétli neked. Igen, vannak olyan pillanatok, amikor beszélhetsz velük.

FÉRFI Pontosan mikor?

NŐ Minden napfogyatkozásakor.

Az ötödik éjszaka

A Férfi a nappaliban borotválkozik, az asztalon egy kis tükör van.

A Nő vasal.

Úgy látszik, mintha a nő a férfit egy estélyre készítené elő.

A szekrény nyitva, az asztalon, széken kikészítve az öltöny, ing, nyakkendő stb.

FÉRFI Hallod? Nyolc óra van.

NŐ Honnan tudod?

FÉRFI A fenti szomszéd... Hallod?

Most ért haza.

NŐ Nem hallok semmit.

Szünet.

FÉRFI Mindennap este nyolckor jön haza. Most veszi le a cipőjét.

NŐ Órült vagy! Honnan tudod, hogy most veszi le a cipőjét?

FÉRFI Nem tudom, hogy honnan tudom. Néhány napja kiélesedett a hallásom. Az épület minden neszt hallom. Tessék, most hallom, ahogy fölkapcsolja konyhájában a villanyt.

NŐ Hagyd abba!

FÉRFI Esküszöm, hogy igaz... Hallok a lépteket, a hangokat, a légzéseket... Még a rovarokat is a falban... Főként ha sötét van... Egy ideje az épület összes zaja az én fejemben keresztezi egymást... *(Úgy fordítja a tükröt, hogy az a plafonra világít.)* Amikor minden és mindenki hallgat, azt hallom, hogy hallgat.

NŐ A fenti pasi magányos?

FÉRFI Igen. Három hónapja költözött be. Érzed, hogy halad át a szobáján?

NŐ Nem.

FÉRFI Most teszi le az asztalra a leveleit, az előbb vette ki a postaládából.

NŐ *(Közelebb megy, belenéz a tükörbe.)* Most nyitja ki a hűtőt...

FÉRFI Kivesz egy üveg tejet...

NŐ Biztos vagy benne, hogy tej?

FÉRFI Most megissza. Csak tej lehet.

NŐ Igazad van.

Szünet.

NŐ Visszateszi az üveget, becsukja az ajtót.

FÉRFI Bravó!

NŐ Visszamegy a nappaliba.

FÉRFI És most?

NŐ Meghallgatja a telefon üzenet-rögzítőjét.

FÉRFI Tökéletes.

NŐ Bekapcsolja a tévét. Váltogatja a csatormákat.

FÉRFI Megtalálta a kedvenc debilműsorát.

NŐ Milyen műsor?

FÉRFI Rajzfilm.

NŐ Hány éves lehet?

FÉRFI Úgy harminc körül.

NŐ Kimegy a konyhába.

FÉRFI Kivesz a fagyasztóból egy darab karajt.

NŐ Beteszi egy serpenyőbe. A serpenyőt a tűzhelyre. Begyűjt. Nagy lángra állítja. Felnyit egy borsókonzervet.

FÉRFI Biztos, hogy borsó?

NŐ Abszolút biztos.

FÉRFI Látom, jól belejöttél...

NŐ Á! A fenébe, mi ez?

FÉRFI Más hangok, a földszintről jönnek. Egy kisfiú teljesen megőrült a számítógépes játékoktól.

NŐ Balra valaki fejhallgatóval szimfonikus zenét hallgat.

FÉRFI Moricerti úr az.

NŐ És a zene? Vivaldi?

FÉRFI Nem. Alessandro Marcello.

NŐ Várj... Valaki kinyitotta a lépcsőházajtót.

FÉRFI Bizonyára Varga kisasszony az. Mindig negyed kilenckor ér haza.

NŐ Nem száll be a liftbe. Gyalog indult el.

FÉRFI Igen, az elsőn lakik.

NŐ Fáradtnak tűnik.

FÉRFI Sokat dolgozik.

NŐ Lehúzza a kesztyűjét. Keresi a kulcsokat a táskában.

FÉRFI Mindig harminc, negyven másodpercre van szüksége, hogy megtalálja.

NŐ Nagyon félnék lány!

FÉRFI Sokat gondolkodtam azon, hogy találkozniuk kéne, a lánynak és a főnti fiúnak. De az az érdekes, hogy nincs meg egy váratlan találkozás lehetősége. A fiú reggel fél hétkor megy dolgozni. A lány háromnegyedkor. Szombatonként a lány nyolckor megy a piacra, a fiú meg tízig alszik. Vasárnap a fiú kilenckor indul dzsoggingra, akkor a lány főz. És amikor mindketten valami váratlan indíttatásból sétálni vagy bevásárolni mennek, akkor is mindig elkerülik egymást. Gyakran csak percek múlva az egész.

NŐ Hallom, hogy húzza le a csizmáját. Most a kabát... fölakasztja a fogasra.

FÉRFI Ő is meghallgatja az üzeneteit.

NŐ Valóban, azt hallgatja.

FÉRFI Mindig az anyja. Arra kéri, hogy azonnal hívja fel. Néhány másodperc múlva kimegy a konyhába.

NŐ Kimegy.

FÉRFI Egy almát fog elővenni.

NŐ Azt hiszem, az az alma most körte.

FÉRFI Mindegy... Be fogja kapcsolni a tévét...

NŐ Úgy érzem, ő is ugyanazt a rajzfilmet nézi, mint a fenti pasi.

FÉRFI Érzed, hogy berendezkedett a magány közájuk? Milyen kár, hogy nem együtt nézik a sületlenségeket.

NŐ Valamit tennünk kéne értük.

FÉRFI Mit?

A Férfi borotválkozik, a Nő tartja a tükröt.

A hatodik éjszaka

A Férfi belép.

Fölkapcsolja a nappali két lámpáját. Leteszi a leveleket az asztalra.

Kimegy a konyhába, kinyitja a hűtőszekrényt. Egy üveg sörrel jön vissza. Iszik.

Hallgatja az üzenetrögzítőre befutott üzeneteket.

NŐ (*hangja az üzenetrögzítőről*) Hol voltál? Nemrég arra jártam, és nem voltál otthon. Bujkálsz előlem, vagy mi történik? Azt ígérted, hogy otthon vársz. Csak nem vetted ki a leveleidet a postaládából? Remélem, még nem bontottad fel őket. Tedd szépen vissza, rendben? De vigyázz, hogy ne lásson meg senki. Bármennyire is sajnálom, ma már nem tudok visszajönni. Holnap majd látjuk egymást. Ma reggel otthagytam valahol a kesztyűmet. A párnán kell lennie... Látod? Hagyd ott, tesszik, ha a fejed a kezemen nyugszik. Jól van, figyelj, légy jó és feküdj le korán ma este. Még egyet kérek, ne hallgasd meg többször az üzenetemet. Jó? Megígéred? Mondd, hogy ígéred. Ígéred? Hangosabban, hogy halljam a hangod...

FÉRFI Igen...

NŐ (*hangja az üzenetrögzítőről*) Hangosabban! Nem hallok semmit. Hangosabban, kérlek...

FÉRFI Igen, igen, igen...

NŐ (*hangja az üzenetrögzítőről*) Köszönöm. Bízom benned... Csökkollak, nagyon, nagyon... Holnap. Ne feledd el, menj le és tedd vissza a leveleket a postaládába. Jó? A tiéd vagyok, veled vagyok most is, ebben a pillanatban. Rendben? Majd holnap...

Vége az üzenetnek.

Hosszú csend.

A Férfi megnyomja az ismétlőgombot és még egyszer meghallgatja az üzenetet.

Miközben hallgatja az üzenetet, a konyhából kihoz egy zacskó gabonapelyhet. Eszik.

NŐ (hangja az üzenetrögzítőről) Hol voltál? Nemrég arra jártam, és nem voltál otthon. Bujkálsz előlem, vagy mi történik? Azt ígérted, hogy otthon vársz. Csak nem vetted ki a leveleidet a postaládából? Remélem, még nem bontottad fel őket. Tedd szépen vissza, rendben? De vigyázz, hogy ne lásson meg senki. Bármennyire is sajnálom, ma már nem tudok visszajönni. Holnap majd látjuk egymást. Ma reggel otthagytam valahol a kesztyűmet. A párnán kell lennie... Látod? Hagyd ott, tesszik, ha a fejed a kezemen nyugszik. Jól van, figyelj, légy jó és... ne próbáld **harmadszor** is meghallgatni az üzenetet. Miért nem teszed azt, amire kérlek? Vannak dolgok, amit neked is meg kellene érteni. Nem rághatok mindent a füledbe. Gyere, ígérd meg, hogy nem árulsz el. Megígéred? Mondd, hogy megígéred. Hangosabban, hogy halljam a hangod...

FÉRFI Igen...

NŐ (hangja az üzenetrögzítőről) Hangosabban! Nem hallok semmit.

FÉRFI Igen, megígérem...

NŐ (hangja az üzenetrögzítőről) Köszönöm. Bízz magadban... Akkor holnap. És ne feledd, menj le és tedd vissza a leveleket. Rendben? A tiéd vagyok, veled vagyok most is, ebben a pillanatban. Rendben? Holnap majd találkozunk.

Üzenet vége.

A Férfi tölt magának és iszik.

Hosszú csend.

Megnyomja az ismétlőgombot.

Harmadszorra hallgatja az üzenetet.

NŐ (hangja az üzenetrögzítőről) Hol voltál? Nemrég arra jártam, és nem voltál otthon. Bujkálsz előlem, vagy mi történik? Azt ígérted, hogy otthon vársz. Remélem, senki sem látott kimenni vagy bejönni. Ma éjszaka, bár nagyon sajnálom, nem tudok visszajönni. Nem, nem azért, mert nem tartottad be az ígéretedet. Nem, ezt megbocsátom. És holnap mindenképp találkozunk. Rendben? Most pedig légy jó fiú és próbáld meg korán lefeküdni. És még valami. Hagyj fel a kis nyomozásoddal. Soha nem találsz rá újból sem a Kiki kávézójára, sem másra... Hagyj fel a keresgéléssel. Jó? Köszönöm... Bízom benned... Csókollak nagyon, nagyon... Majd holnap. És ne feledd, a tiéd vagyok, veled vagyok most is, ebben a pillanatban. Ez a hatodik éjszaka, amit együtt élünk meg. Viszlát holnap.

Üzenet vége.

FÉRFI Nem!

Újraindítja az üzenetet.

FÉRFI Nem! Nem! Nem! Nem lopatsz el egy éjszakát. Ezt nem fogadom el.

NŐ (hangja az üzenetrögzítőről) Természetesen ez a hatodik közös éjszakánk. Veled vagyok most vagy sem? Gyönyörű éjszaka lesz, majd meglátod. Ott van a kesztyűm a párnán, melletted... És az elmúlt öt éjszaka mindig ott lesz veled... Most kapcsold le a fényeket és tanuld a csendet... Fe-

küdj az ágyba... Hunyd be a szemed... Csak a csendet hallgasd... És ne nyúlj többé ehhez a géphez... Együtt hallgatjuk a csendet, rendben? Képzeld, hogy az én hangom csöndje... **ez a csönd** én vagyok... Érted? Maradj így, ne mozdulj... Én vagyok **ez a csönd**, ami simogat... Nyugodj meg, ved led vagyok... Hallgasd...

Az üzenetrögzítő magnószalagja tovább pörög. A Férfi hallgatja a szalagra rögzített csendet.

A hetedik éjszaka

A Nő belép. Egy zacskó almát hoz. A gyümölcsöt egy táltra rakja, a tálát egy székre teszi, majd a széket az ajtó elé helyezi.

Lehúzza a cipőjét. Felkapcsolja a nappali lámpáit.

Leveszi a kabátját, fogásra akasztja.

Leveszi a kalapját, haja a vállára omlik.

Kivesz egy almát a gyümölcsartóból. Leül a hintaszékbe, beleharap az almába.

A szoba tele van kis kalitkákkal.

NŐ Gyere, bújj elő!

Csend.

NŐ Ne bújócskázzunk! Gyere elő!

Csend.

NŐ Értem, megsértődött uraságod. Istenigazában megsértődött, igaz?

Csend.

NŐ Ettél?

Csend.

NŐ Ha gondolod, készítek valamit.

Csend.

NŐ Kérsz spagettit?

Csend.

NŐ *(Keresgél a hűtőszekrényben.)* Még van három tojás, egy kis sajtmарadék... Süssek rántottát?

Csend.

NŐ Tócsnit?

Csend.

NŐ Ah! Mondj már valamit, ez már túlzás... Semmi rosszat nem tettem.

FÉRFI *(Nem látható, a hangja mindenhol hallatszik.)* De igen.

NŐ De nem.

FÉRFI De igen.

NŐ Mi lenne, ha békét kötnénk?

FÉRFI Nem.

NŐ Készítek valami ennivalót. Elmosom az edényeket is.

FÉRFI Nincs rá szükségem.

NŐ Hoztam egy üveg bort. A kedvenced.

FÉRFI Nem érdekel. Én csak tejet iszom.

NŐ Mit keres itt ez a sok kalitka?

FÉRFI Nem tartozik rád.

NŐ Nem akarsz megcsókolni?

FÉRFI Mi értelme?

NŐ Gyere, tudom, hogy szeretnél megcsókolni.

FÉRFI Várj! Először enni kell adnom a ragadozóknak.

A Nő fölbontja a bort, tölt két pohárba.

NŐ *(iszik)* Ez a bor valóságos csoda. Igazad volt, amikor semmi másra nem emlékeztél, csak erre az ízre.

FÉRFI Légy jó, kérek, add ide azt a kalitkát.

NŐ Melyiket?

FÉRFI Azt a nagyot. Köszönöm. Ja!

NŐ Mi történt?

FÉRFI Semmi.

NŐ Megharapott?

FÉRFI Mi? *(Szikrázás az egyik kalitkában. Férfi a „ragadozóíhoz”)*
Hagyjátok már abba, az isten szerelmére, hagyjátok abba!

NŐ Mit csinálsz?

FÉRFI Örültek, örültek, mind örültek. Alig jönnek a világra, máris sokasodnak! Ráadásul mind azt hiszik, hogy én vagyok az apjuk!

NŐ De hát te vagy az apjuk. Nem jöttél rá, hogy te készteted a picinyeket újabb picinyek szülésére?

FÉRFI Hozzájuk sem érek.

NŐ Azt csak hiszed!

FÉRFI Valóban nem érek hozzájuk. Hihetetlenül perverzek lettek. Szeretkeznek az illattal, az árnyékkal, a lélegzetemmel, a szívveréssel. És ahogy mondok valamit, máris párosodnak a szavaimmal... Ha tükörbe nézek, az arcképpemmel szeretkeznek... Ilyen erős vágyakozással még soha nem találkoztam. Mit tegyek? Hová teszem őket két-három nap múlva? Ideadnád azt a melletted lévő kalitkát?

NŐ Melyiket? Ezt a picit?

FÉRFI Igen. De van még több is a szekrényben. Kinyitnád a szekrényajtót, kérlek!

A Nő kinyitja a szekrényt. Apokaliptikus látvány. Rengeteg kalitka, mind-egyik szikrázik, villog, fura csiripelés hallatszik stb. Egy pár kalitka ki is gurul a földre. Mindegyik szikrázik, olyan, mint egy tűzijáték.

NŐ Jól van, most már magukra hagyhatnád őket kicsit. Gyere elő!

FÉRFI Az istenit, honnan jössz elő? Én sehol sem vagyok és mégis mindenhol. Valójában én magam sem tudom, hol vagyok. Meg

tudnád mondani, honnan hallod a hangom?

NŐ Igen.

FÉRFI Honnan?

NŐ Sehonnan és mindenhonnan.

FÉRFI Tehát nincs honnan kijönnöm.

NŐ Éhen halsz a semmiben, a mindenben.

FÉRFI Én már nem halhatok éhen. Egy **étek** nem halhat éhen.

NŐ Tehát megettek?

FÉRFI Igen, az az érzésem.

NŐ Biztos?

FÉRFI Igen. Azt hiszem, olyan gyorsan megzabáltak, hogy észre sem vettem.

NŐ Fájdalmas volt?

FÉRFI Ellenkezőleg, élveztem. Csak most felfoghatatlanul kerengek a szobában. Azt hiszem, ez hozzá ennyire izgalomba őket, hogy szünet nélkül sokasodnak. *(kétségbeesetten)* Hess! Hess! Hess!

Egy újabb szikrázási sorozat.

NŐ Mit akarnak még?

FÉRFI Épp azzal a gondolattal szeretkeztek, ami most született a fejemben...

NŐ Az istenit! Akkor ne gondolkodj. Az egész lakótelepet előzönlük.

FÉRFI Nem jönnél át te is erre a part-ra? Szeretném érezni, hogy a szerelmünkkel szeretkeznek.

Szikrasorozat. Összegabalyodó árnyak.

A nyolcadik éjszaka

FÉRFI Feleségül akarlak venni.

NŐ Nagyon helyes.

FÉRFI Remélem, már nem vagy felesége valakinek.

NŐ Nem.

FÉRFI Nagyon helyes.

Rövid csend.

FÉRFI Tehát?

NŐ Mit tehát?

FÉRFI Leszel a feleségem?

NŐ Remélem már nem vagy férje valakinek.

FÉRFI Nem.

NŐ Nagyon helyes.

Rövid csend.

FÉRFI Tehát?

NŐ Mit tehát?

FÉRFI Összeházasodunk?

NŐ Igen.

FÉRFI Azonnal szeretném.

NŐ Nagyon helyes.

Rövid szünet.

FÉRFI Azonnal, vagyis most.

NŐ Most?

FÉRFI Most.

NŐ Ma?

FÉRFI Nem ma, most rögtön.

NŐ Most, most, most?

FÉRFI Igen.

NŐ Nagyon helyes.

Rövid szünet.

FÉRFI Tehát?

NŐ Mit tehát?

FÉRFI Megejtjük?

NŐ Igen.

FÉRFI Nagyon helyes.

Rövid szünet.

FÉRFI Kell egy tanú.

NŐ Ha akarjuk.

FÉRFI Igazad van. Nincs szükség tanúnra.

NŐ Nincs.

FÉRFI Nagyon helyes.

Rövid szünet.

FÉRFI Nincs szükségünk senkire.

NŐ Nincs.

FÉRFI Nagyon helyes.

NŐ De valami ünnepélyesség azért mégiscsak kell.

FÉRFI Fölmehetünk a tetőre, ha gondolod.

NŐ Igen, az jó lenne.

A Férfi a mennyezetből lenyit egy csapóajtót, mindketten fölmásznak a „tetőre”.

FÉRFI Készen állsz?

NŐ Igen.

FÉRFI Biztos?

NŐ Igen.

FÉRFI Utoljára kérdezem, biztos, hogy készen állsz?

NŐ Igen.

FÉRFI Akkor férj és feleségnek nyilvánítom magunkat.

NŐ Igen.

Mindketten leugranak a semmibe. Fogják egymás kezét és lágyan lebegnek.

A telefon csörög. Egyszer, kétszer, háromszor, négyszer, ötször, hatszor, hétszer, nyolcszor.

A hívások befejeződnek.

A kilencedik éjszaka

NŐ Álmodsz?

FÉRFI Azt álmodom, hogy beszélsz hozzám.

NŐ Hallasz?

FÉRFI Álmodom, hogy hallak.

NŐ Félsz?

FÉRFI Igen.

NŐ Kitől?

FÉRFI Attól, aki föl tud ébreszteni eből az álomból.

NŐ Álmodban veled vagyok?

FÉRFI Igen.

NŐ Meg tudsz érinteni?

FÉRFI Nincs rá szükségem, mindket-
ten ugyanazt az álmot álmodjuk.

NŐ Próbáld elmesélni!

FÉRFI Még nem egészen világos. De
mintha lassan elszakadnánk ön-
magunktól.

NŐ A testünktől?

FÉRFI Igen, lassanként hátrahagyjuk.

NŐ Látod még... a testünket?

FÉRFI Igen. Összefonódva aludtak
el. Jól érzik magukat.

NŐ Akkor figyelj rám jól! Gondolod,
hogy szükségünk van még rájuk?

FÉRFI Úgy látszik, nem.

NŐ És a volt testünk? Sajnálja tá-
vozásunkat?

FÉRFI Úgy látszik, nem.

NŐ Érzed, hogy távolodunk jele-
nünktől?

FÉRFI Igen.

NŐ Emlékképeinktől?

FÉRFI Igen.

NŐ Öt érzékünktől? Úgy maradnak
hátra, mint egy aszfalra rajzolt
pentagon.

FÉRFI Igen.

NŐ Fáj, ami történik?

FÉRFI Nem. Ezek a történések köny-
nyűvé tesznek.

NŐ Összefonódott testünk már na-
gyon messze van. Egyre mesz-
szebb. Látod még?

FÉRFI Olyan, mint egy ikerdióhéj.

NŐ Hangok lettünk. Semmi más. Két
repülő hang.

FÉRFI Annál több.

NŐ Annál több... mi?

FÉRFI Inkább két szárnyzuhogás.

NŐ Két szárnyzuhogás.

FÉRFI Igen, két szárnyzuhogás.

NŐ Saját lényünk fölött szállunk,
nem igaz?

FÉRFI Annál több.

NŐ Annál több...?

FÉRFI Nem tudom. A fölött lebegünk,
ami körülvett.

NŐ A világ felett?

FÉRFI Minden fölött.

NŐ. Lehet, hogy elválaszthatatlanok
lettünk. Végre, elválaszthatatla-
nok.

FÉRFI Úgy érzem, mintha te meg én
egy és ugyanazon madár szárnya
lennénk.

NŐ Furcsa, hogy még tudunk be-
szélni. Most már a hangunk is
egy kéne legyen.

FÉRFI Ez is bekövetkezik.

NŐ Az én hallásommal hallgatsz en-
gem?

FÉRFI Igen.

NŐ Az én látásommal látsz engem?

FÉRFI Igen.

NŐ Megérinteni már nem érinthetsz
meg. Senki sem tapinthatja saját
tapintását.

FÉRFI Így van.

NŐ Melankolikus lettél így, alak nél-
kül?

FÉRFI Nem, közelebb a tökéletes.

NŐ Látsz még valamit magad körül?

FÉRFI Igen, olyan vagyok, mint egy
szemhéj, körülölelem a láthatót.

NŐ És mit látsz a mindenség kö-
zepén?

FÉRFI Minket.

NŐ És mit hallasz?

FÉRFI Zenét. A zuhanásba zuhanás
zenéjét.

NŐ Nem jó! Még mindig félsz ma-
gadtól.

FÉRFI Lehet.

NŐ Már nem kéne válaszolnod ne-
kem.

FÉRFI De rengeteg választ tudok...

NŐ Még mindig félsz a csöndtől?

FÉRFI Nem, a csönd már nem lé-
tezik.

NŐ És mi az idők végezetéig így be-
szélnünk?

FÉRFI Igen. Félek, ha abbahagyjuk,
elveszítjük az egyensúlyunk és le-
zuhanunk.

NŐ Emlékszel, honnan indultunk?

FÉRFI Nem.
 NŐ Emlékszel, mit kérdeztem utoljára?
 FÉRFI Nem.
 NŐ Emlékszel, mit fogok kérdezni mindjárt?
 FÉRFI Nem.
 NŐ Még hallod a zuhanást?
 FÉRFI Nem.
 NŐ Mennyi idő telt el a kérdésem és a válaszod közt?
 FÉRFI Előbb válaszoltam, mint hogy kérdeztél volna.
 NŐ Látod, ennyire egyszerű.
 FÉRFI Soha nem hittem volna, hogy ilyen egyszerű.
 NŐ Rendben, most dönts. Átme-
 gyünk a másik oldalra, vagy sem?
 FÉRFI Átme-
 gyünk.
 NŐ Biztos?
 FÉRFI Igen.
 NŐ Utoljára kérdezem, biztos?
 FÉRFI Igen.
 NŐ Melyik állatot kedvelted legin-
 kább gyerekkorodban?
 FÉRFI A pandát.
 NŐ Mondj egy várost, ahol szívesen
 éltél volna.
 FÉRFI Frankfurt. Ott gyönyörű az ál-
 latkert.
 NŐ Jó. Akkor a következő életedben
 pandamackó leszel.
 FÉRFI És te?
 NŐ Én elmegyek és meglátogatlak
 Frankfurtban.

*Koromsötét. Valahol a távolban, na-
 gyon messze egy ébresztőóra csörög.*

Reggel

*A szoba üres. Félhomály.
 Hangok hallatszanak a folyosóról.*

ELSŐ HANG Itt van.

A RENDŐR HANGJA Bizonyosak ben-
 ne, hogy...

ELSŐ HANG Nem érzi a szagot?
 Nem hiszem, hogy normál álla-
 potban...

Dörömbölés az ajtón.

RENDŐR HANGJA Renescu úr...

ELSŐ HANG Hasztalan. Már tíz napja
 nem válaszol.

A RENDŐR HANGJA De biztos abban,
 hogy bent van?

ELSŐ HANG Nem tudom, mit mond-
 jak, attól tartok... a legrosszabbtól
 tartok...

*(Valaki kinyit egy ajtót a lépcsőház-
 ban, az Első hang felé szól) Bilausné!
 Nem jönne egy pillanatra?*

BILAUSNÉ HANGJA Jó napot kívá-
 nok!

ELSŐ HANG Az úr a rendőrségtől
 jött...

A RENDŐR HANGJA Jó napot, asz-
 szonyom! Ön a háztulajdonos?

BILAUSNÉ HANGJA Igen.

A RENDŐR HANGJA Nincs egyetlen
 pótkulcsa?

BILAUSNÉ HANGJA Volt... de... mi-
 velhogy Renescu úr gyakran el-
 veszítette a kulcsait, én meg min-
 dig odaadtam a pótkulcsokat...
 így...

EGY HATÁROZOTT FÉRFI HANGJA Jó
 napot!

TÖBBIEK Jó napot.

A HATÁROZOTT FÉRFI HANGJA Be-
 törjem?

A RENDŐR HANGJA Várjon még!
 Szükségünk van még egy tanúra.

BILAUSNÉ HANGJA Varga kisasz-
 szony! Varga kisasszony, nem jön-
 ne fel egy percre?

A LÁNY HANGJA Jó napot.

BILAUSNÉ HANGJA *(egy fönti ajtón
 kopog a szereplő)* Dorneanu úr...
 Lejönne egy pillanatra?

A FIÚ HANGJA Igen, már itt is vagyok...

BILAUSNÉ HANGJA *(a rendőrnek magyarul)* Dorneanu úr a harmadikon lakik, pont e lakás fölött. Tíz napja semmi zajt nem hallott, semmit. Csak az üzenetrögzítő hangja hallatszott.

A RENDŐR HANGJA Ismerte az alsó szomszédját?

A FIÚ HANGJA Nem nagyon. Nem nagyon volt mikor megismerni. Három hónapja költöztem ide. Sajnos soha nem találkoztunk.

A LÁNY HANGJA Én néha hallottam, hogy szaxofonozik.

A FIÚ HANGJA Én is.

A LÁNY HANGJA De körülbelül egy hete nem hallottam semmit.

A FIÚ HANGJA Én sem.

A HATÁROZOTT FÉRFI HANGJA Na? Mi' csináljak? Kezdzem?

A RENDŐR HANGJA Igen... *(ünnepélyesen)* Kisasszony... Asszonyom... Uraim... Most feltörjük a záratat...

A művelet hangja.

BILAUSNÉ HANGJA Jaj, Istenem! Vigyázzanak, kérem...

A záratat kintről kisserelik. A műveletet csak hallani, mint ahogy a kommentálásokat is.

– Igaz ugyan, hogy...

– Ez a szag, az én véleményem szerint...

– Én mindig is mondtam...

– Tessék?

– Moricerti úr... Moricerti úr...

– Először talán telefonálni kellett volna a...

– Ó a rendőr...

– Ah, jól van...

– Anya, gyere gyorsan!...

A zárat leszerelték. A lakatos próbálja benyomni az ajtót.

A HATÁROZOTT FÉRFI HANGJA Hm, beragadt, belülről nem engedi valami...

Nagyobb nyomás az ajtóra. Az kissé kinyílik. Közben beleütközik a székbe.

A gyümölcsöstál fölborul, az almák szétgurulnak a lakásban.

Senki nem lép be a szobába.

A szoba üres, csak az ajtón bejövő kinti fény világítja meg a helyiséget.

Nagyon erős almaillat hatol be a szobába.

Valahol szól egy szaxofon.

VÉGE

Mihály Csaba fordítása

Matei Vişniec az észak-romániai Rădăuţiiban született, 1956-ban. Bukarestben filozófiát tanult. Színdarabokat 1977 óta ír, színrevitelüket akkor nem engedélyezték. 1987-től politikai menekültként Franciaországban él, 1993-ban megkapta a francia állampolgárságot. Romániában ma ő az egyik leggyakrabban játszott szerző. Több mint húsz országban játszották alkotásait. A Radio France International munkatársa lett, franciául is ír. Több darabja is műsoron van Franciaországban, az avignoni fesztivál off programjában többször szerepelt műveivel.

A színművek nyilvános előadásokra vonatkozó felhasználási jogával kapcsolatban a következő e-mailen lehet érdeklődni: visniec@yahoo.fr

Ioan Buteanu

Szeretem a szerelmet

*Szeretem a szerelmet,
ahogyan a tévében
látható.*

*Szeretem a szerelmet,
ha átment nébány integrált áramkörön.
Szeretem a szerelmet,
ha eljön hozzám a drótban,
de nem lép ki belőle.
Szeretem a szerelmet,
azt a tévébelit,
amelyik nem az utcán él.*

*Szeretem a szerelmet,
a tarkón szúrtat,
a savanyodni tettet.*

*Persze,
én is
szeretem a szerelmet,
ráadásul anélkül, hogy kicsit is tétováznék
vagy bárhogyan személyesen hozzájárulnék.
Szeretem a szerelmet
érintések és emberek nélkül.*

*Egész egyszerűen
szeretem a szerelmet,
mint egy költői képet szokás.*

Szexuális szerelem

*Mutasd meg életed legesősebb napját,
Legkeserűbb tekinteted,
S a mosolyod utána.*

*Mosolyod, az esőcseppek közt.
És hangod, a legkeserűbb.*

Király Farkas fordításai

Elena Vlădărean
jelenlegi történelem.

*így állnak a dolgok:
anya soha nem megy el
romániából
apa soha nem megy el
romániából
ha meghalsz soha nem mész el
romániából*

*a haj samponoknak miket összegyűjtök
szállodáid fürdőiből, európa
ugyanolyan az illatuk mint a trafikban
vásárolt levenduláé
nem érted, a dolgok nem annyira másak
ott, ahova te már nem jutsz el?*

★

*a történelem egy faldarab
európa közepén egy városban
a történelem sarok egy fényképen
minden utcagyerekekben
van valami belőlem
minden úzótt ébezó kutyában
van valami belőlem
a hányással teli részeg férfiakban
népünk dicső férjjaiban
húgyszagukban rothadtságukban és
félelmükben
én vagyok és az én nevem románia.
vagyonom: pár száz könyv
egy piros műanyag mosdótál
egy használt vasaló
egy rádió
egy földszínű
teáskészlet
egy kegyetlen és büszke lélek
egy átkozott irha
egy unott isten
egy vágy mint egy halálos bűn
egy közép-európai város
utcain sétáltatod
gyávaságomat és reménytelenségemet.*

Király Zoltán fordítása

Eduardas Mieželaitis

A nő

Ilyennek látlak téged:

Zöld lombos fa alatt, meztelenül, csak egy falevélkével takarva, mint az antik szobrok, miként a fehér hal, oly kecses vagy, s mint a fa ágaival, csodálatos ujjaiddal tartod az érett almát, mint a kis magot, a kerek arany gombolyagot, belőle sodorják a lét fonalát. Minden munka öröm. Az öröm pedig kezdetben kicsi, mint a mákszem. S a mákszem gömbölyű, akár az alma. S az alma kerek, mint a föld, a föld meg olyan, mint a könny. És a kis magról fonál tekeredik, és forog, gömbbé válik, mint ez az alma, majd föld nagyságúra növekszik. Olyan lesz, mint ez a gombolyag, amelyet a tenyereden tartasz.

*Mínta néznék egy Dürer-képet –
egyszerű, bűnös földi nő vagy –
ilyennek látlak téged...*

Ilyennek látlak téged:

A messzi égbolt kékségét nézem, s áttetsző háttérében ott látlak, kék ál-mú szemekkel, magasba tartva a gyermeket, hadd lássa a csillogó ködben a virágokhoz vezető utat. Orcádon pedig nyugalom és áldás, két útitársa minden nőnek, aki kész tűrni a kínokat és várni, míg a gyermek ajkáról meghallhatja az első szót. Hogyne lennék büszke rá, az anyák egyikére, kitől a végtelen élet árad, és minden anya a világon, a mindenségnek gyermekkort ajándékoz. Így adja a nap a földnek első sugarát, az új földi nap csecsemőjét. Aki meg tudja mérni kezén a homokszemet, aki társai közt szerény, csak az érzi a Föld súlyát. Ilyen az anya, ki gyermekét magasba emelve az egész földet tartja kezében. És ezért szentnek nevezhetjük őt.

*Rafael vászna őrzi képed:
kezeden tartod a földet s a magot –
ilyennek látlak téged...*

Ilyennek látlak téged:

Nyitott ajkadról felém siklik arany mosolyod, mint mikor felhők között át-tör a Nap, s felmelegíti szívemet, akárcsak ezt a hatalmas földgolyót, melynek ölén életre kelnek és nőnek a magvak, fis engedetlenül siklik ajkadról az arany mosoly, mint a fecske röppen ki csendes fészkeből, kitárt szárnyakkal, hogy el-űzze a kicsinyes gondolatok raját.

*És az emberi gyengeségek
mosolyra fakasztanak, Mona Lisa –
ilyennek látlak téged...*

Ilyennek látlak téged:

A köd kék színű fátyla mögül márványfehér Aphrodité jelent meg előttem, leszállt a piederstárlól, s az áttetszően kék szobában eleven nővé változott. Fe-

ledve az évszázados mozdulatlanságot, a márvány tavaszi orgonaként illatozó, eleven testté változott. Elgondolkozó, ragyogó arcát, félig nyílt ajka virágát, pihető mellét, széttárt kezét és testének kéklő havát hattyúhoz szeretném hasonlítani, aki magára öltötte a part kódét – aki földöntúli, s akire szükségünk van nekünk, szépségre áhítózóknak.

*Magasságos és földi lénynek –
akárcsak a Renoir vásznán –
ilyennek látlak téged...*

*Ilyennek látlak téged:
s ilyen vagy valóban. Örökké másnak, változónak
mutatnak évek napjai,
szépség vagy, értelem,
magasságos, aki
még a bűnre is képtelen.
Fény vagy te, fény,
épp ilyennek
akarlak én...*

Párizs

Bán Péter fordítása

Ioan Buteanu 1969-ben született Kolozsváron. Eddig három kötete jelent meg, valamint egy kétnyelvű válogatás *Álmoktól összezavarva* címmel (Kriterion kiadó, Kolozsvár, 2005) az én tolmácsolásomban. (K. F.)

Elena Vlădărean 1981-ben született a Konstanca megyei Medgidiaán. Az *Averea* című hetilap szerkesztője, *európa. tíz gyászének* című kötete a Cartea Românească kiadónál jelent meg 2005-ben.

Eduardas Mieželaitis (1919–1997) Kareiviškiaiban született. Jogot tanult a kaunasi és vilniusi egyetemen. 1954–1959 között a litván írószövetség bizottsági titkára, 1959-től 1970-ig a bizottság elnöke. Verseit először 1935-ben publikálta. Több költészeti esszékötete is megjelent.

Milan Jesih

[én a nagy ősmadárban hiszek]

*Én a nagy ősmadárban hiszek,
aki ódivatúan buggyos nadrágban, büszkén,
kényelmesen az udvaron fel-alá jár-ke-
és akit tyúkok kotkodákolása bálványoz,*

*és hiszek az ő kétkedő igazában,
amikor az ég alól a trágyadombról kukorékol,
mintha élvezet keveredne kukorékolásába,
bár vakító képe mintha egy pillanatra köddé válna,*

*hosszú idő után az ősfőnix ismét magához tér,
mint egy végső élőlény, aki a semmiből jött elő,
felismeri önmagát és megtekinti kórusát,
mely kotkodálásával bálványozza őt –,*

*megvallom, a nagy ősmadárba vetett credóm
– senkiházi fióka, évszázadok óta a pelenkában –
óriási kezdeti összavába,
mellyel torka mélyéből engem előcsalt,*

*hogy mindig szélsőséges batáreset legyek;
a csőrét tél közepén jéggel élező madárba,
a vidéken túl és a metaforán innen,
aki ha csak egyszer belém csíp, már nem is létezem.*

Lukács Zsolt fordítása

Milan Jesih Ljubljánában született 1950-ben. A szlovén poszt-modern költészet egyik jelentős képviselője, drámaíró, nyolc könyve jelent meg. Angolból és oroszról fordít. Szülővárosában összehasonlító irodalomtudomány szakot végzett. Jenko- (1991 és 2001), Veronika- (2001) és Prešeren-díjas (2002).

Lauri Otonkoski 1959-ben született Helsinkiben. Költő, műfordító, zenész, irodalom- és zenekritikus, kulturális szervező. Nyolc verseskötete, több esszé- és fordításkötete jelent meg. A mai finn irodalmi élet kulcsfigurái közé tartozik, munkásságáért számos irodalmi díjat nyert. Válogatott verseit tartalmazó kötete Magyarországon először Domokos Johanna fordításában, a Napkút Kiadó gondozásában idén nyáron jelenik meg.

Lauri Otonkoski

Dec. 11.

Az üvegajtón olvasható, hogy Røgtön jövök, így ma sem jutok el a borbélyhoz, így marad időm, és akár teleírhatnám a sorokat, vagy összepakolhatnám cuccaim, más országba költözhetnék, de miből marad meg igazán az idő, milyen edényből, reményből vagy szitkok töltötte szobából.

Homályban az ajtó mögötti tér, tükrök, mint császár udvarában, ollók és kefék megbízható rendben. Borbélyok nem lehetnek érzékiek. A beszédes borbélyok nem értik tettük igazi mélységét. El kell csendesülni, cipő orrát bámulni, és végzetszerűen találgatni, hogyan nézel majd ki, mikor végül kimész innen, karba tett kézzel vagy szirénák katasztrófa utáni sikoltozásával.

Szép volt a fiam, halottan is, és apám is, mit keresek én itt egyáltalán. Borbély székében, meg a repülőgépen le kell mondani a felelősségről. Hirtelen elfog a vágyódás a borbély után. A versenybicikli a hóban marad. Illetlen tréfaként

látszanak ki a bicikli görbe szarvai a kormos hóból. Közelebb lépni mindebbhez, rányomni arcod a freskó lapjára, eggyé válni azzal a hideg látthatatlannal, melyen a Røgtön jövök áll.

Szóltam erről egyszer A.-nak. A. nem név, sem irodalmi dió,

hanem egy foglalkozás. És arról is szóltam, milyen volt, mikor kipróbáltam szaladva pisálni.

Hirtelen kezdődött, a láz emelkedésével. Olyan hideg volt, mintha minden belső szervem fagyasztóból vették volna elő, és üregekben, kamrácskákban valamennyire a helyükre tették őket, ez volt a teljes, dermesztő.

Lét.

Másnap kezdődött a pisálás. Harmadnap a lé a vécékagylóban volt, ha egyáltalán oda akartunk nézni rá, pirossá lett. Parkon keresztül robantam a kórházba, pisálva. Igaz történet, melyet A. úgy hallgatott, ahogy a hazugságokat is, lakatlan sírgödörként.

Az út kétirányú forgalmát bonyolítja. Helsinkire büszke lehet, de borbélyt csak nem látni, nem hallani. Hányadika van, és melyik hónap? Ötvenbét napja bombázza a szentháromság istene osztatlan unokatestvérét, célbiztosan.

Ilyen idők. Karácsony oly közelre akar jönni, hogy csak vasvillával vagy trágár szavakkal lehet távolabb kergetni. A karácsony szó behelyettesíthető bármilyen szóval, de ez az egész mégis kimondatlan marad.

Ez az egész itt van, hogy lássuk.
Reggel erőm visszatért egy pillanatra. De pár perc
izzasztó ténykedés után
az előbb említett erő zavaros lucsokká vált a lepedőn.
Ez az egész értelme? Erőtlenységében,
a síkságon fénylő messzi klimaxok között
emberekre szeretne támaszkodni. Felszállni a villamosra.
Íratlan finn törvények ellenére
leülni a nyak körül műszörmével díszített,
sötét ulszterkabátos idős hölgy mellé,
és elkezdni fecsegni. A Pamina fecsegés csak kellék,
oly gyenge szerep, hogy a feminista bennem felocsúdik.
Tamino egyike a tökök legényeknek. Ilyen fecsegés a finn nyelv.
Leültem fecsegni a villamoson az idős hölgy mellé,
és ő visszafecsegett. Füllentenék egy ideig
Chuck Peterson nevű régi barátomról,
aki most épp perzsa mondatokat motyog
félálmlában hanyatt fekvve, de lehetne a neve
akár Mike Graham, de Chuck vagy Mike feltétlenül.
ChuckMike megláztaná kurta szárú csizmája szíjait,
a lárma ellenére álomba merülne,
mint ahogy 126 másik tiüskésbajú ChuckyMike tenné körülötte.
Kerekék forgatták a levegőt. A katonák érzik oldalukban
a tartaléktöltények éles megjegyzéseit. És elalszanak.
Ekkor a műszörmés öregasszony minden tapasztalatával azt mondhatná,
hogy a háború másik bátrányos oldala,
hogy olyan hangos.
Most azt kívánnám, hogy a tengerpart mellett haladjon a villamos,
színpadcsere, azaz metafora és könyörgés. És Tér. És Hely.
Amint vagonunk befordulna a
posztmodernül feszítő emeletes házak negyedébe, egyhangúan
fecseghetnénk, az öregasszony, én meg a tenger,
kik e tágas tér vigíliájából sarjadtak, arról, hogy természetesen
háborúba csukott szemmel mennek,
hiszen valamikor csukott füllel jönnek vissza.
Nem tudok illendően viselkedni. Decemberben csúnyák a fák.
Nem tudom szégyelleni magam, másfelől pedig feltrancsírozom a szégyent szavakra,
és elrejttem a könyvespolcomra, mely 3,80 széles és 3 magas.
Egyszer úszóborgokat úsztattam a nádas szélén.
Nem halásztam.
Nem vagyok nő,
sem prózáíró,
utolsó lélegzetem pillanatában sem
fogjátok látni, hogyan ítélkezem mások sorsa felől.
Nem fordulok a nőkhöz lekicsinylően, csak a részemért,
saját részem veszem el, nem többet.
Nem vagyok középpályás játékos, sem csatárságom nem árulom potom áron.

*Ha lehetne teljesen
Nem Én lenni.*

*Végül az arckifejezések egyenként tűnnek el.
Így ez a nap is összegyűjtötte cuccait. Fogta magát és elment.
Arcok sétálnak az úton,
fejek testek folytatásaiként,
és előre néznek a lábfejek.
Nem lehet minden ennyire jól.*

Jan. 3.

*Valaki bevásárolt. Dívány, szék. Ebédlőasztal:
fényudvar, hol este veszekedni lehet. Hogy eljuss
a hallból a konyhába, iránytűre és térképre van szükség.
Vagy párducot kell kikölcsönözni. Csak pubaszőrű
ugró vad tud itt seb nélkül boldogulni.*

Jan. 11.

*Éjjel, vihar felszállta előtt valaki
mindig eltűnik a pincébe.
Fogva tartja a bázat a lábánál fogva, és terbes.*

(Febr. 1.) *Ha nincs mennyezet furcsa az akusztika és látszik az ég
ha hiszünk benne és a pokol
kertkapun keresztül boldogan jövök baza
saját mennyezetem alá
mint csuka a borgon
erről nem lehet beszélni A.-nak mert még magamnak sem tudok
minden embert és engem
jelent A.
amint elkezdek mesélni és hallgatni egyszerre vagyok minden ember
nincs taps, a koncertnek vége
gondolatok útja nem szabad ha ez meg az van
és a hegedű sem akar rendesen
felhangolódni és szavak
melyek frakkot hordanak leizzadnak és fészengnek milyen
csodálatos lenne tagja lenni a társaságnak melynek neve
Donaudampfschiffahrtselectrizitaetenhauptbetriebs-
werkbauunterbeamtenengesellschaft
ami a Dunai Gőzbajózási Társaság Villamosművének Központi
Irodája alá tartozó
tisztviselők klubja
nincs oly tagkönyv mely elfér zsebemben
nincs oly nyugtalanság melyet ne tudnék magaménak*

Domokos Johanna fordítása

Luisa Gorlani
Költözködések

*18-szor szedtem szét az életem
és raktam ládádba
hogy új helyre küldjem*

*18-szor tértem vissza hogy a lakásokban
melyeket elbagyni készültem megsimogassam a falakat
titkos üstököseim őrzőit*

*18-szor lettem vándor a vándorlás korszakában
ennyiszor költöttem át a bizonytalanságot és a szorongást
ismeretlen városokba iskolákba házakba*

*18-szor tártam ki új ablakomat
hogy új madarak énekét hallgassam
új világokról új gondolatokról*

*18-szor töltöttem meg élettal idegen szobákat
bangommal nevetésemmel gondolataimmal
vágyakozással emberi szóra*

*18-szor haltam meg és születtem újra
elvesztve múltam és árnyékom
s a hiány megtelt lényeggel*

*Hérakleitosz folyójának sodrásában
a Parmenidész-lét
simára kopott jáspiskője
az időn át a halálnak hajított fénykő*

A Holdhoz

Hiányzol nekem Hold

*de íme érzek
égi csemlalóddal
a csillagborzongásban
eléred csöndemet
szirén égítest
fény énekesnője
arcod enyhíti
szorongásomat
a tökéletestől*

*A te Platón előtti világod
és a te vonzásod
te változó és változatlan
megváltoztat engem
hogy legyőzzem
az én széthullott földi napom
örök bizonytalanságát*

*Fényes és titokzatos Hold
az Univerzum
ismeretlen és feltáratlan birodalmaiban*

*életem mint a béljósé
ki hosszasan tanulmányozta
az emberi zsigereket
hogy megjósolja a holnapot*

*a tudás és a remény
balzsamával kúrálom
a tudatlanság és a félelem
kínjait és sebeit*

*az én Időmben
mely az értelem szorongásától beteg*

Anyámnak

*Magamba szívtalak
életnedveiddel
amikor kibukkantam a fényre*

*Imádtalak
az ártatlanság bizalmával
amikor megigéztél mint a mágikus hajnal*

*Ellened szegültem a keresés idején
amikor kamaszként ébredtem*

*Megtagadtalak kakasszóláskor
amikor kirobbant az ifjúságom*

*Kibívtalak
új asszony voltommal
és gyűlöltelek tolakodó jelenlétedért
amikor figyelted hogyan erőlködöm
az utópikus szenvedélyek fogságában*

*Otthagytalak könnyeiddel
hogy a sors kibívására
megmászam Herkules oszlopaít*

*Hozzád fobázkodtam az elszakadásnál
amikor idegen földeken szálltam partra
és visszasírtalak a próba magányában*

*Irgyeltem humánus derűdet
amikor megkísértett engem az „isteni közöny”
de mindig élni tudtam szíved sugallta érveiddel*

*Feledést álmodtam karjaidban
amikor szorongtam a tökéletestől*

*Aztán az egyetlen kívánság elaltatni
a várakozás csöndes rémületét*

*A te fájdalomad
az én szánalmam ára
minden régi harag
megbánásával és feloldásával*

*És most itt vagyok anyám
melletted
a végórádon
a balál iskolájának
küszöbén
életed együtt fogyatkozik
a napvilággal és a XX. századdal
utazol
a fény felé*

Kérész Gyula fordításai

Luisa Gorlani költőnő Veronában született. Irodalmat, olasz nyelvet tanított, pszichológusi képesítést is szerzett. Írt színdarabot, mesét. A *Porta Portese piaca* című darabját több színházban is előadták. *Lunazioni* című verseskötete, melyből ízelítőt adunk, egy éven belül két kiadást is megért, ezt további kiadások követték. A kötet, melynek címe *Holdáció*nak fordítható, elnyerte a Premio Internazionale Frontire lírai szekciójának első díját. A zsűri elnöke indoklásában az elmélkedés és a képzelet metaforáját emelte ki. A kötetben központi szerepet játszik a Hold, de a versek – mint egyik méltatója írja – mentesek minden beteges romantikától és dekadenciától.

MAGYAR KULTÚRA ALAPÍTVÁNY

1014 Budapest, Szentháromság tér 6.

Tel: (36-1) 224-8100 Fax: (36-1) 375-1886

E-mail: mka@mail.datanet.hu Honlap: www.mka.hu

A Magyar Kultúra Alapítvány székháza a Budai Vár szívében, a Mátyás-templom szomszédságában található. Az Alapítvány rendezvényeket szervez a magyar–magyar párbeszéd érdekében.

Alapítványi feladataink pénzügyi forrását vállalkozói munkával termeljük meg. Különböző méretű terméink kongresszusok, konferenciák, fogadások, hangversenyek, előadóestek, bemutatók méltó helyszínei. Az épület díszes aulájában képzőművészeti és üzleti, szakmai kiállításokat rendezünk.

A kétcsillagos, tizenhat szobás, Hotel Kulturinnovban a szobákhoz zuhanyzó, telefon, minibár tartozik; vendégeinket svédasztalos reggeli várja. Ha velünk dolgozik, a magyar–magyar kapcsolatokat is támogatja!

Júniusi közönségrendezvényeinkből

Június 14., 22. 18 óra: Jókai Anna „Szegény Sudár Anna” c. regényéből készült monodráma. Színművész: Bálint Márta; rendező: Kincses Elemér; dramaturg: Scarlet Anna. Jegyek kaphatók a helyszínen, 1.500,- forintos áron.

Június 15., 22. 20 óra: „Marquise” kosztümös barokk kamarakoncert. A műsorban a barokk muzsika gyöngyszemei, közöttük Händel, Monteverdi, Vivaldi és magyar barokk zeneszerzők művei csendülnek fel.

Június 17. 19 óra: Musical Vár 3. Fellépők: Nádasi Veronika, Nagy Sándor, Serbán Attila

Jegyek kaphatók az ismert jegyirodáknak és a helyszínen 2.500 Ft-os áron.

Mindenkit szeretettel várunk!